

3.6.2024

Dnro EMLA 7/2023

Sopimuksen päättämiseen liittyvä korvausvastuu

Osapuolet

Loppuasiakas:

A Oy

c/o B

Sähköalan yritys:

Fortum Markets Oy

Energiamarkkinariitalautakunnan ratkaisusuositus

Energiamarkkinariitalautakunta ei suosita asiassa hyvitystä perusteluista tarkemmin ilmenevin perustein.

Selostus asiasta

A Oy (jäljempänä *loppuasiakas* ja *hakija*) sopi 5.10.2022 Fortum Markets Oy:n kanssa (jäljempänä *sähköalan yritys* ja *Fortum*) kaksi määräaikaista Fortum Yritys Varma -sähkönmyyntisopimusta (jäljempänä *sopimukset*). Sopimukset tehtiin käyttöpaikoille Pentintie X, 39700 Parkano ja Kankaansivuntie X, 39590 Tevaniemi. Sopimukset ovat voimassa sopimusvahvistuksessa ilmoitetun mukaisesti molempien sopimusten osalta 20.10.2022–19.10.2025.

Asiassa on kyse siitä, onko loppuasiakas ilman sähköalan yrityksen hyväksyntää päättänyt sopimuksen ennaikaisesti. Lisäksi kyse on siitä, onko sähköalan yritys hyväksynyt sopimuksen päättämisen, vai onko Fortumilla oikeus saada sopimuksen perusteella korvaus sopimuksen päättämisestä aiheutuneista vahingoista.

Energiamarkkinariitalautakuntaan on saapunut loppuasiakkaan hakemus 9.10.2023. Sähköalan yritykseltä on 9.1.2024 pyydetty vastausta hakijan hakemuksen johdosta. Vastauksen antamiselle asetettua määräaika on sähköalan yrityksen pyynnöstä pidennetty 30.1. saakka. Vastaus on saapunut 30.1. Hakijalle on annettu mahdollisuus lausua sähköalan yrityksen vastauksen johdosta. Hakija on toimittanut lausuman 27.2. Sähköalan yritykselle on vielä annettu mahdollisuus vastauksen antamiseen hakijan lausuman johdosta. Sähköalan yritys on antanut lausumaan vastauksen 7.3.2024. Vastaus lausumaan on annettu hakijalle tiedoksi 21.3.2024.

Hakijan vaatimukset perusteluineen

Hakija vaatii, että sähköalan yritys palauttaa 4.12.2023 päivättyjen korvausvaatimuslaskujen mukaiset summat 2 017,64 euroa ja 715,44 euroa. Lisäksi hakija vaatii asiassa aiheutuneet muut lisäkulut ja korvaukset.

Sopimusrikkomusta ei tapahtunut, Fortum on hyväksynyt sopimuksien päättämisen, koska mahdollisista sopimusrikkomuksista ei ole ilmoitettu hakijalle kohtuullisessa ajassa. Fortum vetosi sopimusrikkomuksiin vasta kuusi kuutautta myöhemmin. Hakija vuokrasi sähkönkäyttöpaikkojen kohteet yksityishenkilöille, jotka tekivät omat sähkönmyyntisopimuksensa. Hakijan vastuu sähkönkulutuksesta johtuvista maksuista loppui tuolloin. Asian muunlainen tulkinta johtaisi siihen, ettei hakijan yritys olisi voinut vuokrata tiloja sopimuskauden aikana eteenpäin ilman, että hakijan olisi tullut maksaa vuokralaistensa sähköt. Hakijan mukaan EU:n tasolla on lisäksi säädetty sähkön hinnan ehdottomaksi katoksi noin 18 senttiä kilowattitunnilta.

Hakijan ei ollut tosiasiallisesti mahdollista noudattaa Fortumin tarjoamaa mahdollisuutta palata Fortumin asiakkaaksi, sillä se olisi edellyttänyt vuokralaisten määräaikaisten sopimusten purkamista. Vuokralaisten sopimuksiin olisi ollut mahdollista tehdä muutoksia vain kahden viikon ajan. Sähkönsopimusten siirto hakijan käyttöpaikalle Tevatie X, 39590 ei myöskään ollut mahdollista, sillä myös kyseisellä käyttöpaikalla on voimassa määräaikainen sähkönmyyntisopimus. Hakijalla ei ole muita käyttöpaikkoja joihin sopimuksia olisi voinut siirtää.

Sähköalan yrityksen vastaus perusteluineen

Sähköalan yritys kiistää hakijan vaatimuksen perusteineen.

Osapuolten välillä solmitut sähkönmyyntisopimukset

Fortum ja hakija ovat 5.10.2022 solmineet kaksi määräaikaista Fortum Yritys Varma -sähkönmyyntisopimusta. Sopimus on voimassa sopimusvahvistuksessa ilmoitetun mukaisesti molempien sopimusten osalta 20.10.2022-19.10.2025. Hakijalle toimitettiin sopimukseen sovellettavat sopimusehdot eli Fortum Yritys Varma -sähkönmyyntisopimuksen tuotekohtaiset sopimusehdot ja Fortumin Yrityssopimusten Sähkönmyyntiehtot. Hakijalla oli kaksi viikkoa aikaa tutustua ehtoihin ja huomauttaa Fortumille, mikäli ne eivät vastanneet sovittua.

Fortum Yritys Varma -sähkönmyyntisopimuksen tuotekohtaisten sopimusehtojen kohdan mukaisesti kyseessä on kiinteähintainen määräaikainen sopimus. Sopimusvahvistuksessa ilmoitetun mukaan molemmat sopimukset on sovittu olevan voimassa 20.10.2022–19.10.2025 välisen määräajan. Asiakkaan hinta sovitaan sopimuksentekohetkellä voimassa olevan hinnaston mukaisesti. Tässä tapauksessa sovittu hinta oli 24,14 c/kWh (alv. 0 %). Sopimusehtojen mukaan hinta pysyy samana koko määräaikaisen sopimuskauden ajan.

Hakijan mukaan sovittu hinta oli kohtuuton, viitaten EU:n väitetyksi asettamaan hintakattoon. Fortumin mukaan EU-asetuksessa 2022/1854, johon hakija todennäköisesti viittaa, ei asetettu sähkön vähittäismyynnille hintakattoa. Hintakatto 180 euroa/MWh koskee sähkön tukkumarkkinaa ja sen kansallinen toteuttaminen on jätetty jäsenvaltioille, jonka perusteella Suomessa kyseinen kohta on toimeenpantua laissa sähköalan ja fossiilisten polttoaineiden alan väliaikaisista voittoveroista. Fortum huomauttaa, että yhtiö toimii sähkön vähittäismyynä eikä tuottajana, eikä hintakatto tule siten sovellettavaksi tässä asiassa hakijan väittämien tavoin.

Fortum on tehdessään kyseisen kiinteähintaisen sähkösopimuksen ostanut Nasdaq Commodities -pörssistä asiakkaan kahden sopimuksen arvioidun kulutuksen verran futuureja eli sähköjohdannaisia. Määräaikaisen sopimuksen ehdot, mukaan lukien sovittu hinta, sitoo molempia osapuolia sopimuskauden ajan. Tämä on todettu nimenomaisesti tuotekohtaisissa sopimusehdoissa ja on välttämätöntä kiinteähintaisen tuotteen tarjoamiselle. Sopimuksen molemminpuolinen sitovuus on yksi tärkeimmistä sopimusoikeuden yleisistä periaatteista, se pätee yhtä lailla sähkösopimukseen kuin muihinkin sopimuksiin.

Sopimusten ennen aikainen päättäminen

Hakijalla ei sopimusten määräaikaisuuden vuoksi ollut oikeutta päättää sopimuksia ennen 19.10.2025. Hakija on kuitenkin sopimusehtojen vastaisesti ja ennen aikaisesti päättänyt molemmat sopimukset. Sopimukset on päätetty 3.4.2023 käyttöpaikalla Pentintie X, 39700 Parkano ja 7.4.2023 käyttöpaikalla Kankaansivuntie X, 39590 Tevaniemi, kun Fortum on vastaanottanut ”ulos muutto” -sanoman sähkön vähittäismarkkinoiden keskitetyltä Datahub-tiedonvaihtojärjestelmältä. Datahub:n kautta lähetetään ”ulos muutto” -sanoma sille sähkönmyyntiyhtiölle, jonka kanssa asiakkaalla on voimassa oleva sähkönmyyntisopimus, silloin kun toinen sähkönmyyntiyhtiö on lähettänyt Datahub:iin ”sisään muutto” -sanoman uuden sähkönmyyntisopimuksen tullessa voimaan.

Tämä sähköalan automaattinen tekninen prosessi perustuu siihen lainsäädännöstä tulevaan peruseriaatteeeseen, että sähkömarkkinoilla yhdellä käyttöpaikalla voi olla voimassa samaan aikaan vain yksi avoin toimitus eli sähkösopimus. Tämä taas johtuu siitä, että voidaan varmistua sähkömarkkinoiden perusteena olevan taseselvityksen oikeellisuudesta. Muuttosanomalla siten päättää käyttöpaikassa voimassa olevat verkko- ja myyntisopimukset automaattisesti ilman sähkönmyyjän omaa tahdonilmaisua. Tässä tilanteessa Fortumilla ei ole mahdollisuutta kieltäytyä päättämästä asiakkaan sopimusta vaan muuttosanomalla päättää voimassa olevan sopimuksen automaattisesti, ellei asiakas ja sähkönmyyjä ole sopineet sähkönmyyntisopimuksen siirrosta toiselle käyttöpaikalle.

Fortum ei ole voinut estää sopimuksen päättymistä. Sopimuksen tosiasiallinen päättyminen tämän prosessin johdosta, ei voi johtaa siihen tulkintaan, että Fortum olisi hyväksynyt sopimusten ennen aikaisen päättämisen. Hakijalla on ollut velvollisuus sopimuksen noudattamiseen 19.10.2025 saakka.

Fortumin Yrityssopimusten Sähkönmyyntiehtojen kohdan 11. mukaan sopimusta ei voi siirtää kolmannelle osapuolelle ilman Fortumin kirjallista suostumusta. Hakija ja Fortum eivät ole sopineet sopimusten siirrosta kolmansille osapuolille tai muusta sähkönkäyttöpaikkaa koskevasta muutoksesta sopimusten edellyttämällä tavalla. Hakijan mukaan sähkönkäyttöpaikat on vuokrattu yksityishenkilöille, jotka ovat muuttaneet sisään 3.4.2023 ja 7.4.2023, ja muuton jälkeen tehneet uudet sähkönmyyntisopimukset. Tällaisessa tilanteessa ei ole kyse sopimuksen siirrosta, vaan samalle käyttöpaikalle tehdyistä kokonaan uusista ja erillisistä sähkösopimuksista eri sopimusosapuolten kesken. Fortumin Yrityssopimusten Sähkönmyyntiehtojen kohdan 11. mukaan sopimus siirtyy muuton tai muun sähkönkäyttöpaikan muutoksen johdosta, jolloin sopimusta ei tällä perusteella voi purkaa.

Fortum ei ole missään vaiheessa ilmoittanut hakijalle hyväksyvänsä sopimusten ennen aikaisen päättämistä. Hakijan väitteelle siitä, että Fortumin oikeus vaatia korvausta sopimusehtojen rikkomisesta olisi vanhentunut, ei ole mitään perustetta. Hakija ei ollut Fortumin asiakaspalveluun yhteydessä ennen edellä mainittuja ajankohtia esimerkiksi tarkistaakseen sopi-

musten voimassaoloa, määräaikaisuuden sitovuutta tai sopimusten purkamista ja niihin liittyviä mahdollisia seuraamuksia. Kaikki edellä mainitut seikat ilmenevät sopimusehdoista, joita hakija on sitoutunut noudattamaan.

Fortumin oikeus korvaukseen

Fortumin Yrityssopimusten Sähkönmyyntiehtojen kohdan 12. mukaisesti sopimuksen ennenaikaisen päättymisen yhteydessä myyjällä on kuitenkin aina oikeus saada täysi korvaus aiheutuneista tappioista, joka käsittää muun muassa ennalta hankitun sähkön arvon. Näin ollen Fortumilla on oikeus saada täysi korvaus sopimuksen ennenaikaisen päättymisen johdosta aiheutuneista tappioista, jotka ovat määrältään 715,44 euroa käyttöpaikan Pentintie X, 39700 Parkano osalta ja 2 017,64 euroa käyttöpaikan Kankaansivuntie X, 39590 Tevaniemi osalta.

Vuonna 2022 sähkön hinnat nousivat poikkeuksellisen paljon Euroopan laajuisen sähkö- ja energiakriisin johdosta. Fortum tarjosi hakijalle mahdollisuutta palata Fortumin asiakkaaksi, jolloin Fortum olisi vaatinut vain puolet aiheutuneista vahingoista korvauksena sopimusten ennenaikaisesta päättymisestä, mutta hakija ei hyväksynyt ehdotusta.

Fortum on pyrkinyt aktiivisesti minimoimaan sopimusten ennenaikaisista päättymisistä itselleen aiheutuneita tappioita. Fortum on myynyt sopimuskausien käyttämättä jääneen ennalta ostetun sähkön takaisin markkinoille sen hetkiseen markkinahintaan. Näin toimien Fortum on pienentänyt aiheutuvia sopimusehtojen mukaisia korvausvelvollisuuden piirin kuuluvia kustannuksia.

Ratkaisun perustelut

Sopimuksen ennenaikainen päättäminen

Sähkömarkkinalain 89 §:n 1 momentin mukaan sähkönmyyntisopimus voidaan tehdä olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan.

Lainkohdan 2 momentin mukaan toistaiseksi voimassa oleva sopimus päättyy purkamisen tai irtisanomisen johdosta. Määräaikainen sopimus päättyy määräajan umpeuduttua.

Hakijan ja sähköalan yrityksen välillä sovitun Fortum Yritys Varma -sähkönmyyntisopimuksen sopimusehtojen ”1 SOPIMUKSEN KESTO JA IRTISANOMINEN” -kohdan mukaan sopimus on voimassa sopimusvahvistuksessa ilmoitetun määräajan. Tämän jälkeen se muuttuu toistaiseksi voimassa olevaksi. -- Mikäli asiakas purkaa sopimuksen tai Fortum joutuu purkamaan sopimuksen asiakkaasta johtuvasta syystä ennen irtisanomisajan päättymistä, Fortumilla on oikeus saada täysi korvaus aiheutuneista kustannuksista ja tappioista.

Fortum yrityssopimusten sähkönmyyntiehtojen ”11. Sopimuksen siirtäminen” -kohdan mukaan asiakas ei voi siirtää sopimusta kolmannelle osapuolelle ilman myyjän kirjallista suostumusta. Lisäksi kohdan mukaan sopimus siirtyy asiakkaan muuton tai muun sähkökäyttöpaikan muutoksen johdosta, jolloin asiakas ei voi tällöin purkaa tätä sopimusta.

Asiassa on riidatonta, että hakijan vuokralaiset ovat solmineet nyt kyseessä oleville sähkökäyttöpaikoille uudet sähkönmyyntisopimukset 3.4.2023 ja 7.4.2023. Tämä on myös riidattomasti johtanut hakijan ja Fortumin välisten sähkönmyyntisopimusten päättymiseen käyttöpaikalla Pentintie X, 39700 Parkano ja käyttöpaikalla Kankaansivuntie X, 39590 Tevaniemi,

kun Fortum on vastaanottanut ”ulos muutto” -sanoman sähkön vähittäismarkkinoiden keskitetyltä Datahub-tiedonvaihtojärjestelmältä.

Hakijan väitteet ovat lautakunnan käsityksen mukaan perustuneet siihen, että Fortum on hyväksynyt sopimusten ennaikaisen päättämisen, koska se ei ole kohtuullisessa ajassa vedonnut sopimuksen päättämiseen. Toisaalta hakijan väitteen mukaan kyseessä ei ole lainkaan sopimusrikkomus, koska muunlainen tulkinta vaikeuttaisi hänen liiketoimiaan eli tilojen eteenpäin vuokrausta.

Lautakunta näkemyksen mukaan hakija on lähtökohtaisesti sidottu määräaikaiseen sopimukseen siinä sovitun keston mukaisesti ajaksi. Se, että sopimuksen määräaikaisuus ei mahdollistakaan tilojen vuokraamista siten, että vuokralaiset solmivat omat sähkönmyyntisopimuksensa ei ole asiassa sellainen seikka, joka lautakunnan näkemyksen mukaan voi vaikuttaa sopimuksen sitovuutta koskevaan arviointiin. Hakijan olisi lautakunnan näkemyksen mukaan tullut ottaa liiketoimintansa luonne huomioon sähkönmyyntisopimuksia solmiessaan. Hakija olisi vaihtoehtoisesti voinut sopia vuokralaisten kanssa siitä, että he korvaavat hakijalle käyttöpaikoissa kulutetun sähkön arvon, eivätkä tee käyttöpaikalle uusia omia sähkönmyyntisopimuksiaan.

Lautakunta toteaa, että sopimuksissa sovitun mukaisesti hakija oli sidottu sopimukseen 20.10.2022-19.10.2025 väliseksi määräajaksi. Lautakunnan näkemyksen mukaan tilanteessa, jossa hakijan yritystoiminnan ja sopimusten käyttöpaikoille on solmittu uudet sähkönmyyntisopimukset ilman voimassaolleiden sopimusten siirtoa, on asiaa arvioitava siten, että nyt kyseessä olevat sähkönmyyntisopimukset ovat päättyneet hakijan sopimusrikkomuksen seurauksena. Sopimusrikkomukselta välttyäkseen hakijan olisi tullut pitää sopimus voimassa käyttöpaikassa määräajan päättymiseen saakka tai siirtää sopimukset toiseen käyttöpaikkaan Fortumin luvalla.

Sähköalan yrityksen oikeus korvaukseen

Lautakunnan näkemyksen mukaan sopimuksen purkaminen edellyttää osapuolen aktiivista tahdonilmaisua. Nyt kyseessä olevassa tilanteessa sopimukset ovat päättyneet hakijan sopimusrikkomuksen seurauksena ilman nimenomaista purkuilmoitusta. Näin ollen asiaa on arvioitava Fortum yrityssopimusten sähkönmyyntiehtojen ” 12. Vahingonkorvaukset” -kohdan perusteella. Kohdan mukaan molemmilla sopimuspuolilla on oikeus korvaukseen välittömistä vahingoista, jotka vahinkoa kärsinyt sopimuspuoli näyttää aiheutuneen toisen sopimuspuolen tuottamuksellisesta tai tahallisuudesta oleellisesta sopimuksen vastaisesta toiminnasta. -- Sopimuksen ennaikaisen päättämisen yhteydessä myyjällä on kuitenkin aina oikeus saada täysi korvaus aiheutuneista tappioista (mm. ennalta hankitun sähkön arvo).

Edellä todetusti lautakunnan näkemyksen mukaan hakijan ja Fortumin väliset sopimukset ovat päättyneet ennaikaisesti hakija sopimusrikkomuksen johdosta. Näin ollen lautakunta katsoo, että hakija on lähtökohtaisesti vastuussa sopimuksessa sovitun korvausvastuun perusteella Fortumille aiheutuneesta vahingosta täysimääräisesti.

Asiassa on kuitenkin hakijan väitteen johdosta vielä arvioitava, onko Fortumin ajan kulumisen johdosta katsottava hyväksyneen hakijan sopimusten ennaikainen päättäminen siten, että Fortumin on katsottava menettäneen oikeutensa vaatia vahingonkorvausta.

Lain velan vanhentumisesta 4 §:n mukaan velka vanhentuu kolmen vuoden kuluttua 5–7 §:ssä tarkoitettusta ajankohdasta, jollei vanhentumista ole sitä ennen katkaistu.

Lain velan vanhentumisesta 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan vahingonkorvauksen tai muun hyvityksen vanhentumisaika alkaa kuluu sopimusrikkomukseen perustuvassa hyvityksessä siitä, kun ostaja on havainnut virheen tai puutteen kaupan kohteessa tai kun muu velkojana oleva sopijapuoli on havainnut virheellisuuden sopimuksen täyttämässä taikka hänen olisi pitänyt se havaita.

Yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaan sopimusrikkomuksen kohteeksi joutuneen osapuolen tulee määräajassa ilmoittaa sopimusrikkomukseen syyllistyneelle osapuolelle sopimusrikkomuksesta ja samassa yhteydessä tai kohtuullisessa ajassa sopimusrikkomukseen vetoamisesta ilmoittaa myös sopimusrikkomukseen perustuvista vaatimuksistaan. Vaikka vaatimukset sinänsä vanhenevat pääsääntöisesti vasta yleisen kolmen vuoden vanhentumisajan kuluttua, voi reklamaatiovelvollisuuden laiminlyönti aiheuttaa vaadeoikeuden menetyksen jo aiemmin.

Sopimusrikkomukseen vetoaminen edellyttää siis pääsääntöisesti ajoissa tehtyä virheilmoitusta eli reklamaatiota. Reklamaatiovelvollisuudesta on tiettyjen sopimustyyppien osalta säädetty laissa. Sen on kuitenkin vakiintuneesti katsottu koskevan myös sellaisia sopimustyypejä, joiden osalta siitä ei ole säädetty laissa. Tässä asiassa osapuolten välillä on ollut sähkönmyyntisopimus, jota koskevasta reklamaatiovelvollisuudesta ei ole erikseen säädetty laissa. Yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden mukaan oikeus vedota sopimusrikkomukseen kuitenkin menetetään, jos sopimusrikkomuksesta ei ilmoiteta kohtuullisessa ajassa siitä, kun se on havaittu tai se olisi pitänyt havaita.

Korkein oikeus on oikeuskäytännössään arvioinut reklamaatiovelvollisuutta sopimusrikkomustilanteissa, joissa siitä ei ole laissa säädetty.

Korkein oikeus on irtaimen kauppaa koskevassa ratkaisussaan todennut, että kauppalaissa ei ole säännöksiä siitä, että yksilöity vaatimus olisi esitettävä vaatimus jossakin tietyssä ajassa sillä uhalla, että menettää oikeutensa hinnanalennukseen. Korkeimman oikeuden mukaan ei tavallisesti olisi asianmukaista, että ostaja säilyttäisi oikeutensa hinnanalennukseen, kunnes oikeus vanhenisi velan vanhentumisaikojen mukaan. Ratkaisussa katsottiin, että ostaja on yleensä velvollinen esittämään hinnanalennukseen perustuvat yksilöidyt vaatimuksensa kohtuullisessa ajassa siitä, kun niiden esittäminen on tullut mahdolliseksi. Korkein oikeus katsoi kokonaisarviointin johtavan siihen, että yli kahden vuoden aikaa oli pidettävä sellaisena, että vaadeoikeus asiassa oli menetetty (KKO 2005:127 kohdat 4, 7 ja 34).

Korkeimman oikeuden mukaan sopimuksen osapuolilla on sopimusrikkomustilanteissa kuitenkin velvollisuus omia etujaan valvoessaan ottaa kohtuullisessa määrin huomioon myös vastapuolensa edut. Sopimusrikkomusten selvittelytilanteissa voidaan sopimusoikeudellisten periaatteiden nojalla antaa suojaa myös sopimusosapuolen perustellulle käsitykselle siitä, että toisen sopimusosapuolen tarkoituksena ei ole enää vedota sopimusrikkomukseen. Suoja edellyttää, että sopimusosapuolen käsitys perustuu velkojana olevan osapuolen menettelyyn ja tämänkin tiedossa olleisiin olosuhteisiin. Arviointi tehdään objektiivisin perustein ottaen huomioon sopimusrikkomukseen ja sen selvittämiseen liittyvät olosuhteet sekä se, että saatavasta luopuminen ilman korvausta on poikkeuksellista. Korkeimman oikeuden mukaan arvioitaessa sitä, onko velallisenä oleva sopimusosapuoli perustellusti voinut käsittää velkojan luopuneen sopimusrikkomukseen vetoamisesta, on otettava huomioon velkojan menettely kokonaisuudessaan samoin kuin muut sopimusrikkomukseen ja sen selvittämiseen liittyvät olosuhteet (ks. KKO 2019:94 kohta 15 ja 16).

Lautakunnan näkemyksen mukaan edellä mainitun oikeuskäytännön mukaan luopumista oikeudesta korvaukseen on pidettävä poikkeuksellisenä. Lisäksi lautakunnan näkemyksen mukaan edellä mainitun korkeimman oikeuden ratkaisun perusteella kohtuullista aikaa voidaan erikseen sääntelemättömissä sopimusrikkomustilanteissa pitää verrattain pitkänä verrattuna erikseen säänneltyihin tilanteisiin.

Lautakuntaan toimitetun aineiston mukaan Fortum on saanut tiedot sopimusrikkomuksista aikaisintaan 3.4.2023 ja 7.4.2023. Lautakuntaan on toimitettu sähköpostikirjeenvaihto, joka on käyty hakijan ja Fortumin välillä 3.10.2023–9.10.2023. Sähköpostissa 3.10. on viitattu käytyyn keskusteluun, kerrottu vahingonkorvausvaatimuksien summat sekä tarjottu hakijalle mahdollisuutta maksaa kyseisistä summista ainoastaan puolet, mikäli hakija palaa Fortumin asiakkaaksi.

Lautakunnan käsityksen mukaan asiassa on osoitettu, että hakija on saanut Fortumin vaatimukset tietoonsa viimeistään kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun ensimmäinen sopimusrikkomus on tapahtunut. Edellä mainittujen korkeimman oikeuden oikeusohjeiden ja yleisten sopimusoikeudellisten periaatteiden johdosta lautakunta katsoo, että tässä tapauksessa Fortum on vedonnut molempien sopimusten osalta sopimusrikkomukseen kohtuullisessa ajassa eikä siten ole menettänyt oikeuttaan vaatia asiassa korvausta.

Hakija on asiassa vedonnut myös sähköstä laskutettavan hinnan kohtuuttomuuteen viitaten EU:n asettamaan hintakattoon. Hakija ei ole tarkemmin yksilöinyt, mihin hän viittaa esittämällään väitteellä hintakatosta. Lautakunta toteaa, että EU eikä Suomi ei ole asettanut sähkön vähittäismyynnille hintakattoa. Näin ollen lautakunta katsoo, ettei hakijan esittämälle väitteelle ole osoitettu olevan perustetta.

Edellä mainituin perustein lautakunta katsoo, että hakija on vastuussa sopimuksessa sovitun korvausvastuun perusteella Fortumille aiheutuneesta vahingosta täysimääräisesti.

Hakijan korvausvaatimus

Energiamarkkinariitalautakunnasta annetun lain 17 §:n 1 momentin mukaan asian selvittämisestä ja käsittelemisestä lautakunnassa ei peritä maksuja. Omista kustannuksistaan asianosaiset vastaavat itse. Jos asianosainen on omalla kustannuksellaan hankkinut asian ratkaisemiseksi tarpeellisia asiantuntijalausuntoja tai muita selvityksiä, lautakunta voi kuitenkin suositaa niistä aiheutuneiden kustannusten korvaamista asianosaiselle.

Hakija ei ole eritellyt tai perustellut vaatimustaan muiden asiassa aiheutuneiden kulujen osalta. Selvytyksen vuoksi lautakunta toteaa, että edellä mainitusti asianosaiset vastaavat omista asian selvittämiseen ja hoitamiseen liittyvistä kuluistaan itse.

Valituskielto

Energiamarkkinariitalautakunnasta annetun lain 18 §:n mukaan lautakunnan päätös ei ole täytäntöönpanokelpoinen, eikä sillä ole hallintopäätöksen tai tuomion oikeusvaikutuksia. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Lautakuntakäsittely ei estä asian saattamista toimivaltaisen viranomaisen tai tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Päätös oli yksimielinen.

Asian ratkaisivat

Arto Rajala
varapuheenjohtaja

Muut jäsenet: Annaliisa Ahlroth, Riina Heinimäki, Jari Nykänen, Niko Nurmela, Petri Pylsy ja
Pasi Kuokkanen

Asian esitteli

Jenni Halonen
Energiamarkkinariitalautakunnan esittelijä

Arto Rajala
Lautakunnan varapuheenjohtaja

Jenni Halonen
Lautakunnan esittelijä